

دستور جلسه شماره (۱)

عنوان: بررسی چگونگی صدور مفاصا حساب تامین اجتماعی برای موسسات حسابرسی

مرجع طرح موضوع: جامعه حسابداران رسمی ایران

تاریخ برگزاری جلسه: روز دوشنبه مورخ ۹۹/۰۶/۱۷

تعداد صفحات دستور جلسه: ۵ صفحه

تعداد پیوستها: _

شرح موضوع:

ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی مقرر می‌دارد مواردی که انجام کار به طور مقطعه به اشخاص حقیقی و یا حقوقی واگذار می‌شود کارفرما باید در قراردادی که منعقد می‌کند مقطعه کار را متقاعد نماید که کارکنان خود و همچنین کارکنان مقطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقطعه کار از طرف کارفرما موکل به ارائه مفاصا حساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت می‌کنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقطعه کار را بدون مطالبه مفاصا حساب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخته است از مقطعه کار مطالبه و وصول نماید. کلیه وزارتخانه‌ها و موسسات و شرکت‌های دولتی و همچنین شهرداری‌ها و اتاق اصناف و موسسات غیردولتی و موسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده می‌باشند.

لازم به توضیح است که قراردادهای مشمول ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی از نظر احتساب حق بیمه به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- قراردادهای مشمول ضوابط طرح‌های عمرانی

۲- قراردادهای غیر عمرانی

۳- موارد خاص قراردادهای غیر عمرانی

قراردادهای موسسات حسابرسی جزء دسته سوم از طبقه‌بندی قراردادها از نظر سازمان تامین اجتماعی و جزء موارد خاص قراردادهای غیر عمرانی می‌باشد و به استناد بند "و" از قسمت "ه" این بخش با توجه به مصوبه شماره ۴۱۱۲/۱۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۰۲ هیأت مدیره سازمان تامین اجتماعی حق بیمه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی و حسابرسی به ترتیب ذیل خواهد بود:

با توجه به نوع فعالیت موسسات حسابرسی و انجام کار موضوع قراردادهایی که موسسات مذکور بعنوان پیمانکار یا مجری منعقد می‌نمایند توسط کارکنان آنها انجام می‌گیرد چنانچه موسسات مزبور لیست و حق بیمه کارکنان خود را در مهلت مقرر به سازمان ارسال و پرداخت نمایند و دارای دفاتر قانونی باشند و آن را جهت انجام حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند، بر اساس بازرسی از دفاتر قانونی آنها حق بیمه محاسبه و پس از وصول مفاصا حساب قراردادهای آنان صادر می‌گردد.

طبق بند ۴ اصلاح دستورالعمل حق بیمه پیمانکاران و مهندسین مشاور موضوع بخشنامه ۱۴/۲ جدید درآمد سازمان تامین اجتماعی در مورد قراردادهای حسابرسی در مواردیکه قرارداد با یک نفر از اعضا هیأت مدیره و یا مدیر عامل موسسات حسابرسی منعقد می‌گردد؛ چنانچه مبالغ دریافتی

بابت کارکرد قرارداد در دفاتر قانونی موسسه حسابرسی ثبت شده باشد به منزله این است که کار موضوع قرارداد توسط کارکنان موسسه حسابرسی انجام گرفته است و در این صورت احتساب حق بیمه این گونه پیمانها طبق بازرسی از دفاتر قانونی موسسه حسابرسی مربوطه موضوع بند یک این بخشنامه بلامانع است.

بند یک بخشنامه به شرح زیر می باشد:

- در خصوص قراردادهای مشمول ماده "۳۸" قانون تامین اجتماعی که صدور مفاسا حساب مربوط به آنها منوط به انجام بازرسی از دفاتر قانونی پیمانکار می باشد، چنانچه با توجه به امکانات و اولویت های تعیین شده امکان انجام بازرسی از دفاتر قانونی پیمانکار در مدت زمان محدود وجود نداشته و پیمانکار تعجیل در اخذ مفاسا حساب داشته باشد، در این حالت در صورتیکه پیمانکار لیست کارکنان خود را ارسال و طبق محتویات پرونده مطالباتی فاقد بدهی باشد و فرم پیوست را تکمیل نموده و امضاء مدیر عامل و مهر شرکت ممهور و آن را به شعبه ارائه نماید (فرم تعهدنامه انجام حسابرسی و بازرسی قانونی) در اینصورت صدور مفاسا حساب قرارداد بلامانع خواهد بود. بدیهی است چنانچه به هنگام مراجعه بازرسان دفاتر قانونی از ارائه دفاتر و مدارک خودداری نماید می بایستی حق بیمه قرارداد طبق بخشنامه "۱۴" جدید درآمد محاسبه مطالبه و وصول گردد.

- با عنایت به مطالب فوق در ارتباط با انجام حسابرسی بیمه های موسسات حسابرسی و صدور مفاسا حساب قراردادهای آنها با اشخاص حقوقی موارد مشروحه آتی قابل توجه می باشد:

۱. همانطور که از مفاد ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و بخشنامه های ۱۴ و ۱۴/۲ جدید درآمد سازمان مستفاد می شود، هدف قانون گذار و شورای عالی تامین اجتماعی در ارتباط با قراردادهای منعقد بین کارفرمایان و پیمانکاران مربوط به کارفرمایان و پیمانکارانی است که تعداد قراردادهای منعقد فی مابین آنها محدود و با مبالغ عمده است در صورتی که قراردادهای موسسات حسابرسی غالباً مبالغ جزئی است و قراردادهای بیش از یک میلیارد ریال آنها در طول یکسال انگشت شمار است.

۲. شرکت ها وفق مفاد ماده ۱۴۴ قانون اصلاح بخشی از قانون تجارت مجمع عمومی عادی در هر سال یک یا چند بازرس انتخاب می کند تا بر طبق این قانون به وظایف خود عمل کنند، این بازرسان وفق مفاد ماده ۱۴۸ همان قانون مکلفند حساب های شرکت را مورد رسیدگی قرار داده و نسبت به صحت و سقم آن، گزارش به مجمع عمومی صاحبان سهام ارائه نمایند.

قبل از تشکیل جامعه حسابداران رسمی ایران وظیفه بازرس قانونی شرکت های دولتی و شرکت های تحت پوشش نهادها و سازمانها و ارگان های کشور بعهدده سازمان حسابرسی ایران بود که با توجه به توسعه حرفه حسابداری و حسابرسی و الزام شرکت های خصوصی توسط سازمان امور مالیاتی به انجام حسابرسی صورت های مالی آنها توسط موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران، مجامع عمومی شرکتها الزاماً موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران را بعنوان بازرس قانونی و حسابرس انتخاب نموده و موسسات حسابرسی نیز جهت انجام وظایف محوله ملزم به تنظیم و ارائه قرارداد حسابرسی با شرکتها می باشند.

در حال حاضر وظیفه بازرس قانونی و حسابرسی شرکتها و سایر اشخاص حقوقی به عهده موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و همچنین سازمان حسابرسی که عمدتاً این مسئولیت را در ارتباط با دولتی دارد، است. موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران با توجه به خدمات متنوعی که در راستای اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران به شرکتها ارائه می نمایند عموماً دارای قراردادهای متعددی با آنها هستند. نمونه قراردادهائی که یک موسسه حسابرسی در طول یکسال ممکن است با یک شخص حقوقی منعقد کند به شرح زیر می باشد:

۱- قرارداد حسابرس مستقل و بازرس قانونی سالانه.

۲- قرارداد حسابرس مستقل و بازرس قانونی میان دوره‌ای (بررسی اجمالی).

۳- قرارداد افزایش سرمایه.

۴- قرارداد حسابرسی خاص یا قرارداد گزارش یافته‌های عینی.

ردیفهای ۱ و ۲ فوق قطعاً در هر سال بین موسسات حسابرسی و اشخاص حقوقی و قراردادهای ردیفهای ۳ و ۴ حسب مورد و در صورت نیاز اشخاص مذکور منعقد می‌شود.

حال اگر یک موسسه حسابرسی در طول یکسال بطور متوسط حدوداً دارای ۱۰۰ کارفرما باشد یا مجامع عمومی حدود ۱۰۰ شخص حقوقی یک موسسه را برای انجام حسابرسی مستقل و بازرس قانونی خود انتخاب نمایند، این موسسه حداقل در طول یکسال دارای ۲۰۰ قرارداد قطعی و ۲۰۰ قرارداد احتمالی خواهد بود که با توجه به قوانین و مقررات سازمان تامین اجتماعی باید برای کلیه قراردادهای منعقد شده از شعبه محل استقرار موسسه مفاصا حساب بیمه‌ای دریافت نماید و در صورتی که در محدوده و شعاع خدماتی یک شعبه از تامین اجتماعی ۱۰ موسسه حسابرسی وجود داشته باشد شعبه مذکور در طول یکسال حداقل ۲۰۰۰ برگه مفاصا حساب قطعی و ۲۰۰۰ مفاصاحساب احتمالی بابت سایر خدمات ارائه شده توسط موسسات حسابرسی باید صادر نماید که عملاً و با توجه به ضوابط و مقررات سازمان برای صدور مفاصا حساب غیر معقول و غیر منطقی و در حقیقت غیر ممکن گردیده است.

۳. طبق ضوابط سازمان تامین اجتماعی برای صدور هر مفاصا حساب مستندات زیر اخذ و پرونده تشکیل می‌شود ضمن اینکه در زمان انجام حسابرسی بیمه‌ای دفاتر قانونی موسسات حسابرسی توسط سازمان تامین اجتماعی، کپی کلیه قراردادهای منعقد شده موسسات یا اشخاص حقوقی طرف قرارداد از موسسات اخذ می‌شود.

- کپی کلیه قراردادهای منعقد شده هر یک از شرکت‌ها.

- کپی اساسنامه موسسات حسابرسی.

- کپی روزنامه در خصوص آگهی تاسیس و آگهی تغییرات هیأت مدیره موسسات حسابرسی.

- مکاتبه با شرکت‌ها در خصوص تاریخ شروع و خاتمه قراردادها

- اخذ تعهدنامه انجام حسابرسی و بازرس دفاتر قانونی از موسسات حسابرسی علی‌رغم انجام حسابرسی دفاتر قانونی آن‌ها توسط سازمان تامین اجتماعی

۴. با توجه به شیوه عمل سازمان تامین اجتماعی موسسات حسابرسی در ارتباط با اخذ مفاصاحساب بیمه قراردادهای خود با مشکلات اساسی و عدیده‌ای به شرح زیر مواجه می‌باشند:

۱-۴- عدم صدور مفاصاحساب قراردادها توسط سازمان تامین اجتماعی موجب شده بخش عمده‌ای از مطالبات موسسات حسابرسی از شرکت‌های طرف قرارداد معوق مانده و وصول نشود.

۲-۴- بدلیل انجام حسابرسی بیمه‌ای دفاتر قانونی شرکت‌های طرف قرارداد موسسات حسابرسی و عدم امکان اخذ مفاصا حساب قرارداد توسط موسسات حسابرسی، سازمان تامین اجتماعی حق بیمه قراردادها و همچنین جریمه متعلقه (بدلیل عدم پرداخت توسط شرکت‌ها در وجه سازمان تامین اجتماعی) را از شرکت‌ها دریافت نموده و شرکت‌ها نیز متاسفانه مبالغ مذکور را از مطالبات موسسات حسابرسی کسر و یا از آن‌ها اخذ می‌کنند. در صورتیکه موسسات حسابرسی دارای دفاتر قانونی هستند و دفاتر قانونی آن‌ها توسط سازمان تامین اجتماعی مورد حسابرسی

قرار می‌گیرد و همچنین در پایان هر ماه حق بیمه کارکنان خود را طبق لیست‌های بیمه محاسبه و در وجه شعبه محل استقرار خود پرداخت می‌نمایند، لذا در زمان صدور مفاصا حساب توسط سازمان هیچگونه وجهی از آنها نباید اخذ شود.

۳-۴- مراحل صدور مفاصا حساب و مستندات آن که شعب سازمان جمع‌آوری می‌نمایند اولاً با توجه به انجام حسابرسی دفاتر قانونی موسسات حسابرسی و همچنین پرداخت حق بیمه کارکنان خود وفق لیست بیمه در پایان هر ماه کاری عبث و بیهوده و دارای هزینه گزاف برای موسسات حسابرسی و سازمان تامین اجتماعی است.

۴-۴- با توجه به توضیحات منعکس در بند ۲-۴ فوق سازمان تامین اجتماعی معیار با قوانین و مقررات جاری کشور از شرکت‌ها و موسسات حسابرسی حق بیمه بصورت مضاعف دریافت می‌نماید ضمن اینکه علی‌رغم انجام حسابرسی بیمه‌ای دفاتر قانونی موسسات حسابرسی و حجم زیاد قراردادهای منعقد شده بین شرکت‌ها و موسسات حسابرسی برای قراردادهای منعقد مفاصا حساب صادر نموده که موسسات حسابرسی را با چالش‌های اساسی و تهدید به تعطیلی مواجه نموده است.

۵-۴- با توجه به آمار مستند در جامعه حسابداران رسمی ایران تعداد قراردادهای منعقد شده بین شرکت‌ها و موسسات حسابرسی در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ جمعاً ۴۷.۵۴۱ فقره بوده که صدور مفاصا حساب برای این تعداد از قراردادها توسط شعب سازمان تامین اجتماعی بدلیل فوق امکانپذیر نگردیده است. ضمن اینکه تا پایان سال ۱۳۹۶ تمامی موسسات حسابرسی مورد حسابرسی بیمه‌ای قرار گرفته‌اند که علی‌رغم تسویه حساب با سازمان تامین اجتماعی، برای قراردادهای ۱۵ سال گذشته آنها تا پایان سال ۱۳۹۶ که آمار دقیق آنها در دسترس نمی‌باشد مفاصا حساب صادر نشده است.

۶-۴- براساس اطلاعات موجود سازمان تامین اجتماعی برای صدور مفاصا حساب برای موسسات حسابرسی تفاوت قائل شده و در همین راستا سازمان حسابرسی و موسسه حسابرسی مفید راهبر (غیر خصوصی و تحت نظارت نهادهای عمومی) را مستثنی دانسته و آنها را مشمول اخذ و ارائه مفاصا حساب بیمه قراردادهای منعقد شده با شرکت‌های طرف قرارداد دانسته در صورتی که هیچ تفاوتی بین دو موسسه مذکور با موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و همچنین شرکت‌های طرف قرارداد آنها وجود ندارد.

۷-۴- علاوه بر ایرادات و اشکالات مشروحه فوق، شعب تامین اجتماعی فاقد وحدت رویه هستند و استنباط صحیحی از قراردادهای حرفه‌ای موسسات حسابرسی نداشته و به همین علت برای برخی از قراردادهای موسسات بر خلاف بخشنامه‌های ۱۴ و ۱۴/۲ جدید درآمد سازمان تامین اجتماعی حق بیمه بر مبنای ۱۶/۶۷ درصد محاسبه و از موسسات حسابرسی دریافت می‌نمایند که این امر موجب ورود خساراتی به موسسات حسابرسی گردیده است.

۵. همانطور که در بندهای فوق ذکر گردیده، موسسه حسابرسی تامین اجتماعی برحسب تکالیفی که از سوی سازمان تامین اجتماعی بعهده دارد کلیه شرکت‌ها و موسسات را مورد حسابرسی بیمه‌ای قرار می‌دهد و لیکن بدلیل فقدان سیستم مناسب در انجام حسابرسی بیمه‌ای شرکت‌ها و همچنین عدم ارائه مفاصا حساب مربوط به قراردادهای منعقد شده بین کارفرمایان، پیمانکاران و موسسات حسابرسی توسط شعب تامین اجتماعی برای این قبیل موارد بدهی تعیین و به شعب تامین اجتماعی محل استقرار شرکت‌ها اعلام و شرکت‌ها نیز بالطبع مبلغ بدهی اعلام شده را در وجه شعب پرداخت می‌نمایند و لذا سیستمی پیش‌بینی نشده که وجوه پرداختی شرکت‌ها از طرف کدام طرف قرارداد به شعبه پرداخت شده و به حساب طلب پیمانکار و یا موسسه حسابرسی ذینفع منظور شود؛ لذا امکان ردیابی و احقاق حقوق ذینفع وجود ندارد و در صورتی که ادعا شود چنین امکانی وجود دارد تا وجوه پرداخت

شده به حساب ذینفع منظور شود، ذینفع باید تمام مراحل هیأت‌های حل اختلاف و بدوی و تجدیدنظر را طی نماید و با توجه به سوابق موجود تمام هیأت‌ها به نفع سازمان تامین اجتماعی رای صادر می‌نمایند و ذینفع را از حق خود محروم می‌نمایند.

با عنایت به مطالب فوق و به این دلیل که موسسات حسابرسی براساس قانون تجارت و به انتخاب مجامع عمومی صاحبان سهام بعنوان حسابرس و بازرس قانونی اشخاص حقوقی انتخاب می‌شوند و قراردادهای منعقد شده بین آنها و اشخاص حقوقی، ماهیت پیمانکاری ندارد و در حقیقت حسابرس و بازرس قانونی جزء ارکان اشخاص حقوقی هستند؛ جامعه حسابداران رسمی ایران از دبیرخانه کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور درخواست نموده اند تا حل این مشکل در دستور کار قرار گیرد.

دستور جلسه شماره (۲)

عنوان: بررسی مشکلات مقاطعه کاران ناشی از عدم اجرای تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی

مرجع طرح موضوع: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان، شرکت مهندسی مشاور مهتاب قدس

تاریخ برگزاری جلسه: روز دوشنبه مورخ ۹۹/۰۶/۱۷

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

تعداد پیوست ها: _

شرح موضوع:

ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی اقلیه کارفرمایان و مقاطعه کاران تحت عضویت سازمان تأمین اجتماعی را مکلف می سازد که علاوه بر بیمه کردن کارکنان خود، نسبت به بیمه نمودن نیروهای مربوط به پروژه های مناقصه ای و قراردادی نیز اقدام نمایند. در واقع کلیه مقاطعه کاران که در طی مناقصه های دولتی و غیر دولتی، اقدام به قرارداد با نیروهای خود می نمایند؛ می بایستی نسبت به بیمه این نیروها اقدام نمایند.

از سوی دیگر؛ سازمان تأمین اجتماعی به منظور تضمین بیمه کردن نیروهای مقاطعه کار، کارفرمایان تحت عضویت خود را مکلف کرده است که درصدی از پرداختی خود به مقاطعه کار مربوطه (به میزان ۵ درصد)، را نزد خود نگه دارند تا امور مربوط به بیمه کردن شاغلان و تسویه حساب با سازمان تأمین اجتماعی از جانب مقاطعه کار تحت قرارداد انجام گیرد. بنابراین مقاطعه کار تا مادامی که امور مربوط به بیمه کارکنان قراردادی و تسویه حساب با سازمان تأمین اجتماعی را تکمیل ننماید، از باقی مانده طلب خود از کارفرما محروم می باشد.

لازم به توضیح است که طبق تبصره الحاقی به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴۲، کلیه کارفرمایان موضوع این ماده مکلفند مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسی مشاوران که حداقل یک سال از تاریخ خاتمه تعلیق و با فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاصا حساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقطعه کاران و مهندسی مشاور از محل ۵٪ کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند.

لازم به توضیح است ممکن است رسیدگی به کارکرد مقاطعه کار و مشخص نمودن مبلغ قرارداد از سوی کارفرما به طول انجامد و یا در پروژه های

ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی: در مواردی که انجام کار به طور مقاطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود کار فرما باید در قراردادی که منعقد می کند مقاطعه کار را متقاعد نماید که کارکنان خود و همچنین کارکنان مقاطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه کار از طرف کارفرما موقوف به ارائه مفاصا حساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقاطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت می کنند. معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقاطعه کار را بدون مطالبه مفاصا حساب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخته است از مقاطعه کار مطالبه و وصول نماید. کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی و همچنین شهرداری ها و اتاق اصناف و موسسات و غیردولتی و مؤسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده می باشند.

تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی: کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسی مشاوران که حداقل یک سال از تاریخ خاتمه، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاصا حساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه کاران و مهندسی مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند. میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و بر اساس آراء هیأت تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق بیمه طرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد شد. نحوه اجرای تبصره به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

عمرانی مذکور، قرارداد بیش از دوره‌های پیش بینی شده در قرارداد اولیه به اتمام رسد و یا اینکه گاهاً بدون هیچگونه اقدامی، پیمان فسخ شود؛ در این حالات سازمان تامین اجتماعی، حق بیمه را با استفاده از اطلاعات اولیه مندرج در قرارداد محاسبه و با ابلاغ بدهی، حق بیمه محاسبه شده بر مبنای کل قرارداد (نه کارکرد) را مطالبه می نماید.

اهم ایرادات مطروحه از سوی معترضین در خصوص رویه سازمان تامین اجتماعی و عدم اجرای تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی به شرح ذیل است:

۱. در ماده ۲ آیین نامه اجرایی تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی ۳ چنین آمده است که در مورد قراردادهایی که پس از ابلاغ این آیین نامه خاتمه می‌یابند یا تعلیق و فسخ می‌گردند، در صورت عدم ارائه مفاصا حساب از سوی مقاطعه کار ظرف یک سال از تاریخ خاتمه، تعلیق یا فسخ قرارداد، کارفرما مکلف است مراتب را ظرف مدت یک ماه به سازمان اعلام نماید.
- براساس این ماده چنین می توان استنباط نمود که هرگونه اعلام در خصوص اجرا، پیشرفت و اتمام پروژه‌ها در تعهد و صلاحیت واگذارنده کار می‌باشد، لیکن متأسفانه عملاً به دلیل کوتاهی واگذارنده کار در ارسال پاسخ به مکاتبات تامین اجتماعی (به طور مثال ارسال فسخ نامه به سازمان تامین اجتماعی) آثار سوء ناشی از عدم پاسخگویی گریبان‌گیر مقاطعه کار می شود. (نظیر دریافت جریمه‌های بیمه ای سنگین از مقاطعه کار)
۲. ماده ۵ آیین نامه اجرایی تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی ۴ چنین اشعار می دارد که سازمان مجاز است جهت اخذ اطلاعات مربوط به قراردادهای، به اسناد و مدارک در اختیار کارفرمایان مراجعه نماید و کارفرمایان در خصوص ارائه مدارک و اسناد مورد نیاز سازمان همکاری نمایند؛ لذا از لفظ مراجعه در متن این ماده می توان استنباط نمود که در صورت عدم پاسخگویی کارفرما (واگذارنده کار) به سازمان، احدی از پرسنل سازمان تامین اجتماعی به منظور تهیه گزارش لازم و مستند به اطلاعات دقیق (عملیاتی شدن پروژه، فسخ پیمان، تعلیق، اتمام و مبلغ کارکرد ریالی/ ارزی) در راستای محاسبه حق بیمه اعزام گردد.
۳. در صورت تعلل در پرداخت توسط مقاطعه‌کار و یا تطویل زمان وصول مطالبات، سازمان تامین اجتماعی اقدام به توقیف مطالبات مقاطعه‌کاران نزد اشخاص ثالث و مسدود کردن حساب‌ها آن‌ها، می‌نماید.
- با عنایت به مطالب فوق، شورای گفتگوی خوزستان و شرکت مهندسی مشاور مهتاب قدس از دبیرخانه کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور در خواست نموده است، بررسی پیشنهاد زیر در دستور کار قرار گیرد:
- ❖ در راستای اجرای ماده ۲ و ۵ آیین نامه اجرایی تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی، در صورت عدم پاسخ کارفرما ظرف مدت یکماه به استعلام تامین اجتماعی به منظور تعیین وضعیت قرارداد، بازرسان سازمان به محل امور مالی و یا قراردادهای واگذارنده کار مراجعه و نسبت به انعکاس آن به شعب جهت محاسبه و یا عدم محاسبه حق بیمه براساس اطلاعات اولیه اقدام گردد.

- 3 ماده ۲ آیین نامه اجرایی: کلیه کارفرمایان مشمول این آیین نامه مکلفند حداکثر ظرف مدت (۳) ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این آیین نامه فهرست کامل پیمان‌های موضوع ماده یک (که از تاریخ خاتمه، تعلیق یا فسخ قرارداد آنان یک سال گذشته است) را با مشخص نمودن شماره و تاریخ پیمان، نام پیمانکار و مهندسین مشاور، به سازمان تامین اجتماعی ارائه نمایند و در مورد اعلام مبلغ کل کارکرد پیمان (شامل ارزی و ریالی)، میزان (۵٪) آخرین قسط موضوع مواد (۳۸) قانون تامین اجتماعی و (۲۹) قانون بیمه‌های اجتماعی سابق نگهداری شده نزد کارفرما تا تاریخ شروع و خاتمه یا فسخ یا تعلیق پیمان، محل اجرای کار و شرح مختصری از موضوع پیمان، نحوه تهیه مصالح (به عهده کارفرما، پیمانکار و یا هر دو) و آخرین اقامتگاه قانونی پیمانکار و مهندسین مشاور، با سازمان همکاری نمایند. در مورد قراردادهایی که پس از ابلاغ این آیین نامه خاتمه می‌یابند یا تعلیق یا فسخ می‌گردند در صورت عدم ارائه مفاصاحساب از سوی پیمانکار ظرف یک سال از تاریخ خاتمه، تعلیق یا فسخ قرارداد، کارفرما مکلف است مراتب را ظرف یک ماه به سازمان اعلام نماید.
- 4 ماده ۵ آیین نامه اجرایی: سازمان مجاز است جهت اخذ اطلاعات مربوط به قراردادهای، به اسناد و مدارک در اختیار کارفرمایان مراجعه نماید و کارفرمایان در خصوص ارائه مدارک و اسناد مورد نیاز سازمان، همکاری نمایند.